

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 80/2014-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. februára 2014 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť B. S., zastúpenej advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 25, Pezinok, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 5/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. januára 2014 doručená sťažnosť B. S. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 5/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza, že podala „na Okresnom súde Bratislava I dňa 09. 01. 2012 po predchádzajúcom a zákonom uplatnení žiadosti na predbežné prerokovanie nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy na MS SR dňa 13. 12. 2011 kompenzačnú žalobu v konaní vedenom pod č. k. 15 C/5/2012 na náhradu nemajetkovej ujmy za prietahy zavinené Okresným súdom Pezinok porušením zásady špeciality v exekučnom konaní č. k. 15 Er 5626/2008, EX 101/08 od 15. 06. 2008, v ktorom mal sťažovateľ postavenie povinného, pričom sa ukázalo, že exekučné konanie proti sťažovateľovi bolo vymyslené a zjavne nezákonné od samotného počiatku, v konečnom dôsledku bola exekúcia zastavená až dňa 31. 05. 2012 vydaním uznesenia č. k. 15 Er 5626/2008-47, doručené 26. 6. 2012, teda trvala neprimerane dlho.“.

Ďalej sťažovateľka uvádza, že «Od podania kompenzačnej žaloby dňa 09. 01. 2012 ku dňu podania tejto sťažnosti porušovateľ nekonal efektívne a sústredene viac ako 2 roky a to aj napriek viacerým a opakovaným žiadostiam sťažovateľa na vytýčenie termínu pojednávania, čo malo za následok, že o kompenzačnej žalobe doposiaľ porušovateľ nerozhodol a to ani len na prvom stupni, pričom prvý termín pojednávania vytýčil až na deň 23. 01. 2014.

Ergo stav neistoty sťažovateľa o výsledok kompenzačného konania trvá. Prietahy v exekučnom konaní boli skonštatované aj predsedom Okresného súdu Pezinok. Vec je po právnej a skutkovej stránke jednoduchá, nezložitá, je uplatnený nárok na odškodnenie nemajetkovej ujmy v priamej príčinnej súvislosti s porušením zásady špeciality (nekonanie podľa §-u 50 ods. 2 Ex. por. viac ako 3 roky a 5,5 mesiaca). Sťažovateľ dôvodne a zmysluplne s poukazom na judikatúru ESLP (príkladmo Vrabc vs SR, 2010) požaduje v kompenzačnom konaní odškodnenie v sume 3.458,33 € istiny s prísl., čím je daný aj význam veci v konaní o tejto sťažnosti, teda to, čo je v hre – „at stake“.».

Napokon sťažovateľka poukazuje na to, že *«Vzhľadom k neefektívnemu konaniu porušovateľa a odignorovania základného práva sťažovateľa prerokovania kompenzačnej veci bez zbytočných prieťahov podal sťažovateľ listom zo dňa 18. 12. 2013 sťažnosť predsedníčke Okresného súdu Bratislava I.*

Sťažovateľ túto sťažnosť podáva v súlade s aktuálnou a záväznou judikatúrou ESHP proti Slovensku – Ištván a Ištvánová z r. 2012, Komanický (č. 6) z r. 2012, Unter-mayer z r. 2013, JUPITER SK s. r. o. z r. 2013 a iné, nakoľko postupom porušovateľa sa opätovne stal obeťou prieťahov, teraz však v kompenzačnom konaní voči Slovenskej republike.

Ergo sťažovateľ tvrdí, že je obeťou porušenia Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Dĺžka doterajšieho konania /v dôsledku neefektívneho konania porušovateľa odporujúceho zásade rýchlosti súdneho konania – § 6 O. s. p./ nesplnila dľa sťažovateľa požiadavku „primeranej lehoty“ podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ku dňu podania tejto sťažnosti porušovateľ nekoná efektívne a plynulo, porušuje zásadu rýchlosti súdneho konania, čo v kompenzačnom konaní o odškodnení obeť porušenia práva orgánom štátu nie je prípustné a nie je dovolené.».

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo B. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v Bratislave v kompenzačnom konaní č. k. 15 C /5/2012 porušené boli

2. Okresnému súdu Bratislava I v Bratislave sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č. k. 15 C 5/2012 konal bez zbytočných prieťahov.“

Okrem toho sa sťažovateľka domáha, aby jej ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 750 € a úhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným

právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o návrhu sťažovateľky smerujúcom proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 5/2012, ktorým boli podľa nej spôsobené zbytočné prietahy, čím malo dôjsť aj k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (a čl. 6 ods. 1 dohovoru), návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06).

Ústavný súd zo sťažnosti, z pripojených príloh a z overenia veci na okresnom súde zistil, že napadnuté konanie začalo podaním žaloby 9. januára 2012. Okresný súd v ďalšom priebehu tohto konania opakovane trikrát (19. januára 2012, 28. septembra 2012 a prostredníctvom e-mailu 28. januára 2013) žiadal Okresný súd Pezinok o zapožičanie súvisiaceho exekučného spisu vedeného na tomto súde pod sp. zn. 15 Er 5626/2008 (ďalej len „exekučný spis“).

Z e-mailových odpovedí Okresného súdu Pezinok z 27. januára 2012 a 11. októbra 2012 na žiadosti okresného súdu o zapožičanie súvisiaceho exekučného spisu vyplýva, že uvedený spis nebolo možné v tom čase zapožičať, pretože v dôsledku podaných odvolaní proti uzneseniam o námietkach proti upovedomeniu o začatí exekúcie, resp. o zastavení exekučného konania sa exekučný spis v uvedenom čase nachádzal na Krajskom súde v Bratislave.

Predmetný exekučný spis bol okresnému súde napokon zapožičaný 15. júla 2013 a okresný súd následne 30. júla 2013 nariadil termín pojednávania vo veci na 23. január 2014. Keďže pojednávania sa nezúčastnila sťažovateľka, ktorú ospravedlnil jej právny zástupca, okresný súd na účel jej vypočutia odročil pojednávanie na 3. apríl 2014.

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a pripojenými prílohami konštatuje, že v čase, keď sťažovateľka podala žalobu okresnému súde, nebolo exekučné konanie, z ktorého sťažovateľka odvíja uplatňovaný nárok na náhradu škody, právoplatne skončené, pričom bez predloženia exekučného spisu nemohol okresný súd vo veci konať.

Ústavný súd poukazuje taktiež na to, že sťažnosť sťažovateľky bola ústavnému súde doručená 17. januára 2014, pričom od augusta 2013 mala vedomosť o tom, že okresný súd nariadil termín pojednávania vo veci na 23. január 2014.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že hoci doterajší postup okresného súdu v napadnutom konaní nebol celkom bez prietahov, ich intenzita s prihliadnutím na všetky okolnosti konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 15 C 5/2012 nedosiahla podľa názoru ústavného súdu taký stupeň závažnosti, že by to mohlo viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru), pričom súčasný stav konania nevylučuje definitívne možnosť prerokovania predmetnej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 24/04, III. ÚS 67/04).

V nadväznosti na to ústavný súd sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojho základného práva garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 5/2012, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti v nej uplatnenými nezaoberal.

Ústavný súd napokon dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priesťahom, predložila ústavnému súde novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. februára 2014